

רפורמה

אגף בכיר בחינוך

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

## מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

מותאם

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

### הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון המיועד לך.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק. מותר לכתוב משני צדי הדף במחברת הבחינה.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה. אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילים שם.
- אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

### בהצלחה!

|                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                |                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <div>12 17<br/>סמל שאלון<br/>رقم النموذج</div> <div>שם השאלון ויחידות לימוד<br/>اسم النموذج والوحدات التعليمية</div> <div>הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון<br/>الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان</div> | <div>18 21<br/>מועד<br/>موعد</div> <div>31 32 37<br/>מס' תעודת זהות<br/>رقم الهوية</div> <div>37 סמל ב"ס<br/>رقم المدرسة</div> <div>הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)<br/>الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)</div> | מדבקות לנבחן<br>ملصقة ممتحن |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|

\* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף

\* التّعليمات باللغة العربيّة على ظهر الصّفحة

## وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

### دفتر امتحان

#### تحية للممتحنين وللممتحنات !

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ مواد مكتوبة أو الحديث.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كل مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاحظة

يجب المحافظة على نزاهة الامتحانات!

#### تعليمات للامتحان

- يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان المعد لك مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
- في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
- لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة. يُسمح الكتابة على جهتي الصفحة في دفتر الامتحان.
- للمسودة يمكن استعمال صفحات من دفتر الامتحان فقط. يُمنع نزع أو إضافة صفحات. الدفتر الذي يُسلم وهو غير كامل سيثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
- لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
- لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

## עברית: הבנה, הבעה ולשון

### שאלון מותאם

### על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון — הבנה והבעה — 50 נקודות

פרק א: הבנת הנקרא

פרק ב: כתיבה ממוזגת

חלק שני — לשון — 50 נקודות

פרק א: שם המספר

פרק ב: תחביר  
פרק ג: מערכת הצורות  
יש לבחור באחד הפרקים

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לקרוא את הטקסטים שבנספח ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

2. לכתיבת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (21-22) של השאלון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

**בהצלחה!**

### חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

קרא את הטקסטים שבנספח המצורף, וענה על השאלות בפרקים שלפניך.  
הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

#### פרק א: הבנת הנקרא (25 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-3.

1. א. בטקסטים 1 ו-2 מתואר שינוי שחל ביעדים של תנועות הנוער בארץ במהלך השנים.  
על פי שני הטקסטים (טקסט 1 וטקסט 2) ציין מה היו היעדים של תנועות הנוער בעבר,  
ומה הם היעדים של תנועות הנוער מסוף המאה ה-20 עד היום. (6 נקודות)

---

---

---

---

---

---

---

---

- ב. כתוב שתי סיבות שהביאו לשינוי ביעדים של תנועות הנוער: סיבה מטקסט 1 וסיבה מטקסט 2.  
(4 נקודות)

---

---

---

---

---

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 3/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

ג.

על אף השינוי ביעדים של תנועות הנוער במהלך השנים, הערכים הבסיסיים של התנועות מראשית התהוותן לא השתנו.  
על פי שלושת הטקסטים שקראת, ציין ערך אחד שנשמר בתנועות הנוער, והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בימינו. (4 נקודות)

---

---

---

---

---

2.

א.

בטקסט 3 אפשר לזהות קולות המביעים פקפוק, הסתייגות והטלת ספק בערכה של הפעילות של תנועות הנוער כיום.  
הבא לכך שתי הוכחות מטקסט 3. (4 נקודות)

---

---

---

ב.

הבא מטקסט 3 ציטוט המפרך קולות אלה. (2 נקודות)

---

---

3.

אילו היית מקים תנועת נוער חדשה, איזה ערך היית רוצה להנחיל לחניכים בתנועה?  
תוכל לבחור בערך שהוזכר בטקסטים שקראת או בערך אחר החשוב בעיניך.  
בתשובתך הצג את הערך, ונמק מדוע בחרת בו. (5 נקודות)

---

---

---

---

---

---

---

### ענה על שאלה 4.

על פי שלושת הטקסטים 1-3 שקראת, כתוב סקירה ותאר בה את מעורבותן של תנועות הנוער בחינוך ובחברה בארץ-ישראל על רקע המציאות המשתנה — מראשית הציונות עד ימינו. הקפד על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה (ביבליוגרפיה). כתוב בהיקף של כ־300 מילים. את הסקירה כתוב בעמודים 4-5 (תוכל להשתמש בעמודים 6-7 לכתוב טיוטה).

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לא לכחיתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

[illegible]

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة



[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

## חלק שני — לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א — חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

### פרק א: שם המספר — חובה (10 נקודות)

ענה על שאלה 5.

5. במשפטים שלפניך, **הקף** את הצורה הנכונה של כל אחד משמות המספר המודגשים.

- לפי סקר שנערך בשנת 2015 תלמידי כיתה י' הם **תשעה אחוזים / תשע אחוזים** מכלל חניכי תנועות הנוער בארץ.
- מספר החניכים המשתתפים בתנועות הנוער בכיתה ד' גדול פי **שלוש / שלושה** ויותר ממספר החניכים המשתתפים בתנועות הנוער בכיתה י"ב.
- **שלושה רבעים / שלושת רבעי** מחניכי תנועות הנוער משתייכים לשכבה הצעירה.
- בכל קיץ הסוכנות היהודית שולחת מדריכים **למאה תשעים ושש / מאה תשעים ושישה** מחנות קיץ בארצות הברית ובקנדה.
- **ארבעת / ארבע** תנועות הנוער הגדולות הן הצופים, הנוער העובד והלומד, בני עקיבא, והנוער הדרוזי.
- בנסיעה באוטובוס קראו החניכים בקולי קולות "המדריך שלנו הוא מספר **אחת / אחד!**"
- מחנה הקיץ של אחת מתנועות הנוער יחל השנה **בעשרים וחמישה / בעשרים וחמישי** ביולי.
- בשנת 2006 נמנו **שלושים ותשע אלף מאתיים חמישים וחמישה / שלושים ותשעה אלף מאתיים חמישים וחמישה** חניכים ומדריכים בתנועת "הנוער העובד והלומד".
- הקונגרס הציוני **השלושים ושניים / שלושים ושתיים** לנוער בישראל נערך בנצרת עילית בהשתתפות יותר מאלף בני נוער.
- **בשישים ותשע / בשישים ותשעת** השנים שחלפו מקום המדינה תרמו תנועות הנוער תרומה גדולה לחברה בישראל.

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.  
 בחר בפרק שלמדת: פרק ב – תחביר או פרק ג – מערכת הצורות.  
 בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: \_\_\_\_\_

**פרק ב: תחביר** (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.

ענה על ארבע מן השאלות 6-10. (לכל שאלה – 10 נקודות)

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

6. א. לפניך שלושה משפטים.

ציין לאחר כל משפט את הסוג התחבירי שלו: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).

(1) למרות זיקתן של רוב תנועות הנוער למסגרות המפלגתיות של המבוגרים הן שמרו על מעמדן העצמאי. \_\_\_\_\_

(2) אמנם הם מייצגים תנועות בעלות אופי שונה ואידאולוגיה שונה, אבל יש ביניהם שיתוף והבנה. \_\_\_\_\_

(3) אף כי הפיכתה של השפה העברית לשפת ההוראה והדיבור היא פרי המאבק המוצלח של הסתדרות המורים, הרי היה לבני הנוער חלק נכבד בהצלחה הזאת. \_\_\_\_\_

ב. ציין את הקשר הלוגי המשותף לשלושת המשפטים. \_\_\_\_\_

ג. ציין את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפטים (1)-(3).  
 את התפקידים בחר מן הרשימה שלפניך: נושא, נשוא, אוגד, מושא

משפט (1): הן \_\_\_\_\_

משפט (2): הם \_\_\_\_\_

משפט (3): היא \_\_\_\_\_

ד. המר את משפט (2) במשפט מסוג תחבירי אחר, אך שמור על הקשר הלוגי במשפט.

7. א. לפניך שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם נתחמו הפסוקיות.

(1) אם ישאלו את החניכים מה הם הערכים החשובים ביותר בתנועה שהם חברים בה, מה הם יגידו?

(2) בעיני נטע סיזל, המדד להצלחה הוא השאלה אם אנחנו מצליחים לגדל אנשים

שמגלים מעורבות חברתית.

- בכל אחד מן המשפטים, ציין מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה. את התפקידים התחביריים בחר מן הרשימה שלפניך: פסוקית נושא, פסוקית נשוא, פסוקית מושא, פסוקית תנאי, פסוקית לוואי
- במשפט (1) המר את מילת הקישור "אם" במילת הקישור "לו", ושנה את המשפט בהתאם.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

ב. לפניך שני משפטים, ובהם שמות פועל.

(1) בשנות השמונים התעורר הצורך להחליט מה יהיו היעדים החדשים.

(2) בשנות התשעים החלו תנועות הנוער להתגבר על המשבר.

- הקף את מספרו של המשפט שבו שם הפועל פותח פסוקית מצומצמת, וציין את התפקיד התחבירי של הפסוקית המצומצמת במשפט. \_\_\_\_\_
- ציין את התפקיד התחבירי של שם הפועל במשפט האחר. \_\_\_\_\_

הסבר לעורך הטקסט את היתרון שיש ל**נוסח המקורי** של המשפט על פני הנוסח המקוצר.

- מדובר במסגרת שמחנכת להגשמת ערכים.

- כתוב את המשפט במבנה של "לא/אין... אלא...". שמור על משמעות המשפט המקורי.

9. א. לפניך ארבעה משפטים. בכל משפט יש חלק המסומן בקו.
- (1) יעד ההגשמה העיקרי, הקמת גרעיני התיישבות בקיבוצים, כבר לא היה רלוונטי.
  - (2) תנועת הנוער היא מסגרת שמחנכת להגשמת ערכים.
  - (3) משנות התשעים ואילך נוספו יעדי הגשמה מגוונים כמו הדרכה, יציאה לשנת שירות או התגייסות לשירות משמעותי בצה"ל.
  - (4) גם בשנות המשבר המשיכו בני הנוער להשתתף בפעילויות של תנועות הנוער כמו לפני המשבר.

- הקף את מספרי המשפטים שבהם החלק המסומן בקו הוא תמורה.
- כתוב את מספרי המשפטים שהקפת, וליד כל מספר שציינת הסבר את תרומתה של התמורה לתוכן של המשפט.

---



---



---

- ב. לפניך שלושה משפטים, ובהם מסומן בקו צירוף מילים הפותח במילים "על פי ערכי".
- ציין לאחר כל משפט את התפקיד התחבירי של הצירוף המודגש בקו.
- את התפקידים התחביריים בחר מן הרשימה שלפניך.

נושא, נושא, מושא, תיאור, לוואי, תמורה, הסגר

- (1) תנועות הנוער הן מסגרת לשיח ערכי ולעשייה לאומית על פי ערכי מגילת העצמאות.

- (2) תנועות הנוער חיינו את החניכים על פי ערכי החברה המתהווה.

- (3) על פי ערכי תנועות הנוער הציוניות, לנוער יש זכות לקבוע את גורלו בעצמו.

- ג. לפניך משפט.

**במציאות החדשה שהלכה ונרקמה שימשה תנועת הנוער מסגרת חינוכית, שאפשרה למתבגרים להזדהות עם ערכי החברה.**

פרק את המשפט לשלושה משפטים עצמאיים.

משפט 1: \_\_\_\_\_

משפט 2: \_\_\_\_\_

משפט 3: \_\_\_\_\_



**אתמול הגיעה הקבוצה מרמת גן.**

- ציין את שני התפקידים התחביריים השונים של הצירוף. \_\_\_\_\_

לפניך שני משפטים דו-משמעיים.

- בחר באחד מן המשפטים הדור־משמעיים.

---

---

---

---

---

/המשך בעמוד 14/

- ב. (1) בסיומו של טקסט 2 מוזכרות מילות השיר "שירה, הנוער, שיר עתידנו" שכתב שמואל בס. לפניך שתי השורות הראשונות של השיר.

שירה, הנוער, שיר עתידנו:

שיר התחדשות, בניין ועלייה.

- המילה "שירה" הפותחת את השיר היא צורת צינון (מוארך). מהו התפקיד התחבירי של המילה "שירה" הפותחת את השיר? הקף את התשובה הנכונה.
- (1) נושא ונושא (2) נושא ומושא (3) תיאור (4) פנייה
- מהו התפקיד התחבירי של המילה "הנוער" המסומנת בקו? הקף את התשובה הנכונה.
- (1) נושא (2) פנייה (3) מושא (4) תיאור

- (2) שתי השורות הראשונות של השיר רווחות בציבור בגרסה שלפניך:

שירת הנוער שיר עתידנו:

שיר התחדשות, בניין ועלייה.

- בגרסה המקורית של השיר (בסעיף 1) המילה הפותחת את השיר היא "שירה", ואילו בגרסה הרווחת בציבור המילה הפותחת את השיר היא "שירת".
- ציין את חלק הדיבור של כל אחת משתי המילים.
- את חלקי הדיבור בחר מן הרשימה שלפניך:
- שם עצם, שם תואר, פועל, תואר הפועל
- חלק הדיבור של "שירה" (בגרסה המקורית): \_\_\_\_\_
  - חלק הדיבור של "שירת" (בגרסה הרווחת): \_\_\_\_\_



**פרק ג: מערכת הצורות** (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.

ענה על ארבע מן השאלות 11-15. (לכל שאלה — 10 נקודות)

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

11. א. לפניך שבעה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש (ובסוגריים אותו הפועל מנוקד).  
ציין בטבלה את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים.

|     | הפועל                                                                                  | השורש | הבניין |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|
| (1) | תנועות הנוער הארץ-ישראליות היו <b>קשורות</b> (קְשֻׁרוֹת) לתנועות שדגלו בקדמה סוציאלית. |       |        |
| (2) | מיזמים חדשים <b>נוספו</b> (נוֹסְפוּ) לפעילויותיהן של תנועות הנוער.                     |       |        |
| (3) | שיתוף תנועות הנוער ופנייה אליהן <b>מעידים</b> (מְעִידִים) על הערכה כלפיהן.             |       |        |
| (4) | צריך <b>להיזהר</b> (לְהִיָּזֵר) מלראות בחינוך בתנועה פתרון קסם.                        |       |        |
| (5) | החברה הישראלית <b>מתגמלת</b> (מְתַגְמֶלֶת) על הצטיינות ועל הישגים אישיים.              |       |        |
| (6) | בשנות השמונים נוצר צורך <b>לתור</b> (לְתוֹר) אחר יעדים חדשים.                          |       |        |
| (7) | בעבר <b>הותווה</b> (הֻתְּוָה) מסלול מוגדר להגשמה.                                      |       |        |

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

ב. לפניך קטע, ובו חסרים שמות עצם.

השלם את שמות העצם החסרים בקטע באמצעות השורשים הנתונים בסוגריים.

אחת הסיבות שהביאו להפיכתה של מדינת ישראל בתוך פחות משבעים שנה לאחת המדינות המתקדמות בעולם היא \_\_\_\_\_ (ח-ו-ש) השליחות ושותפות הגורל של רבים מן האזרחים בראשית דרכה של המדינה. בתקופה זו רבים מאזרחי המדינה פעלו רבות למען ה. \_\_\_\_\_ (ש-ג-ש-ג) של המדינה.

בזמן האחרון אנשים רבים החליפו את ערכי השותפות בערכים אחרים, כמו אינדיוידואליות. יש הסבורים כי \_\_\_\_\_ (ש-נ-י/ה) זה עלול לשמוט מתחת לרגלינו את היסודות שהביאו אותנו להצלחה עד כה. רבים מסכימים כי תנועות הנוער יכולות לשמש מסגרת מצוינת להנחלת ה. \_\_\_\_\_ (י/ו-ר-ש) שלנו ולחיזוק הסולידריות החברתית ובכך לתרום להמשך קידומה של מדינת ישראל.

12. א. לפניך משפטים, ובהם מילים מודגשות.

- ססמת הצופים היא "הִיָּה נִכוֹן!" (נִכוֹן). \_\_\_\_\_
  - אדם זה כֵּן (כֵּן) במעשיו ובדבריו. \_\_\_\_\_
  - "האם יש בכוחן של תנועות נוער **לכוֹנֵן** (לְכוֹנֵן) סולידריות חברתית?" \_\_\_\_\_
  - האם אתה **מוֹכֵן** (מוֹכֵן) לטיול? \_\_\_\_\_
  - תנועות הנוער **כִּינוּ** (כָּנוּ) זאת "הגשמה עצמית". \_\_\_\_\_
  - החניכים **הכִּינוּ** (הִכְיִנוּ) את הפעולה. \_\_\_\_\_
- (1) מבין המילים המודגשות **הקף** את המילה היוצאת דופן מבחינת השורש.
  - (2) ציין את השורש של המילה היוצאת דופן. \_\_\_\_\_
  - (3) ציין את השורש המשותף למילים המודגשות האחרות. \_\_\_\_\_
  - (4) ציין לאחר כל משפט את הבניין של המילה המודגשת בו. \_\_\_\_\_

ב. לפניך משפטים, ובהם פעלים מודגשים.

- התנועה **חרתה** (חָרְתָּה) על דגלה יעדים לאומיים וחברתיים.
  - המציאות **השתנתה** (הִשְׁתַּנְתָּה).
  - התנועה **ענתה** (עָנְתָה) על צורכי השעה.
  - ההנהגה הפוליטית לא **כפתה** (כָּפְתָה) על התנועה את תפיסת עולמה.
- (1) מבין הפעלים המודגשים **הקף** את הפועל היוצא דופן מבחינת הגזרה.
  - (2) ציין את הגזרה המשותפת לפעלים המודגשים האחרים. \_\_\_\_\_
  - (3) כתוב את שם הפעולה של הפועל **כפתה** המודגש במשפט האחרון. \_\_\_\_\_

לא לכתוב באזור זה

13. לפניך קטע, ובו שמות פעולה מודגשים.

תנועות הנוער חתרו לכינונו של עולם שבו יזכו גם השכבות החלשות בחברה לדיור ולתזונה הולמים ול**שירותי** (שִׁירוּתִי) חינוך טובים. כמו כן תנועות הנוער דגלו ברעיון התקומה הלאומית ופעלו ל**העלאת** (הַעֲלָאת) המוני עולים לארץ. כל התנועות היו אמונות על **השתלבות** (הַשְׁתַּלְבוּת) חבריהן במערך ההגנה על חיי היהודים. תנועות הנוער היו מסגרת של חינוך מודרני ששאב את ה**השראה** (הַשְׁרָאָה) שלו מתורות **תיקון** (תִּיקוּן) עולם בידי האדם. תנועות הנוער בארץ היו מסגרת שאפשרה **הזדהות** (הַזְדַּהוּת) עם ערכי החברה החשובים. תרומתן של תנועות הנוער באה לידי **ביטוי** (בִּטּוּי) גם בתרבות העברית. הן השפיעו על ה**שירה** (שִׁירָה) והריקוד וסייעו ב**הפצת** (הַפְצַת) השפה העברית ובהפיכתה לשפת ה**הוראה** (הוֹרָאָה) בבתי הספר בארץ.

א. מיין בטבלה שלפניך את שמות הפעולה המודגשים לפי בניינים.

| פִּעֵל (קל) | פיעל | הפעיל | התפעל |
|-------------|------|-------|-------|
|             |      |       |       |

ב. ציין את השורש של שמות הפעולה שלפניך.

השתלבות \_\_\_\_\_  
שירה \_\_\_\_\_  
הפצת \_\_\_\_\_

ג. לפניך הכותרת של טקסט 3 ובה הודגשה המילה "בניין", הכתובה בה פעמיים.

"תנועות הנוער: **בניין** חברה או **בניין** למשחקי חברה?"  
לאחת מן המילים המודגשות יש משמעות של שם פעולה.  
המר אותה בשם פעולה מאותו השורש וכתוב מחדש את הכותרת.

14. א. בטקסט 1 נכתב שתנועות הנוער תרמו לעיצוב סגנון הלבוש הישראלי. ברוח זו לפניך משפטים שבהם פועלי לבוש.

בעברית **לובשים** (לובְּשִׁים) בגדים, ואז **פושטים** (פוֹשְׁטִים) או **מסירים** (מְסִירִים) אותם. את הכובע **חובשים** (חוֹבְּשִׁים), כפפות **עוטים** (עוֹטִים), ותכשיטים **עונדים** (עוֹנְדִים). את הנעליים **נועלים** (נוֹעְלִים), ואז **חולצים** (חוֹלְצִים) אותן. כתר **שמים** (שְׁמִים) על הראש.

- (1) • **הקף** את הפועל שאינו מבניין קל.  
• ציין את השורש ואת הבניין של הפועל שהקפת.  
השורש: \_\_\_\_\_ הבניין: \_\_\_\_\_
- (2) כתוב את שם הפועל של הפועל שמים. \_\_\_\_\_
- (3) ילדים קטנים יוצרים לעתים פועלי לבוש, למשל: **למעל** מעיל, **התפג'מתי** בפיג'מה. הסבר את התהליך הלשוני שהביא ליצירת השורשים בפעלים שיצרו הילדים.

---



---

ב. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות.

**תנועות** (תְּנוּעוֹת) הנוער הארץ-ישראליות היו ברובן **תולדה** (תּוֹלְדָה) של תנועות הנוער הציוניות בגולה, שקמו בעקבות **ההתעוררות** (הַתְּעוֹרְרוֹת) של בני הנוער בארצות שבהן צמחו. הסיבה העיקרית להתעוררות הייתה **התביעה** (תְּבִיעָה) של הנוער ל**זכותו** (זְכוּתוֹ) לקבוע את גורלו בעצמו ולמתוח **ביקורת** (בִּיקוּרַת) על חברת המבוגרים.

- (1) מבין המילים המודגשות, **הקף** את המילה שיש בה אות תי"ו שורשית.
- (2) העתק את שאר המילים המודגשות וציין את השורש של כל מילה.

---



---



---



15. א. לפניך קטע ובו מילים מודגשות.

בריאיון (רְאִיוֹן) שהתפרסם בביטאון (בְּטָאוֹן) של אחת מתנועות הנוער אמר אחד הרכזים: "בתנועה שלנו יש ניסיון (נִסְיוֹן) להגדיר מהו טוב ומהו רע. בפעולות בתנועה אנו עוסקים בהקניית ערכים חשובים כמו ערך השוויון (שְׁוִיוֹן), המאבק בגזענות ועידוד דיאלוג". גם בעלון (עֶלּוֹן) של התנועה נכתבו דברים דומים, והודגש היתרון (יְתָרוֹן) של ההשתתפות בתנועת הנוער על פני פעילויות אחרות.

- (1) מבין המילים המודגשות, הקף את המילה שנוצרה בדרך של בסיס וצורן סופי.
- (2) ציין את משמעות הצורן הסופי במילה שהקפת. \_\_\_\_\_
- (3) מיין בטבלה שלפניך את שאר המילים המודגשות לשת קבוצות על פי המשקל.

|  |  |
|--|--|
|  |  |
|--|--|

- (4) בקטע כתובה מילה השאולה מלעז. \_\_\_\_\_
- העתק אותה \_\_\_\_\_, וכתוב לה חלופה עברית \_\_\_\_\_.

ב. (1) לפניך ארבעה שמות. הקף את השם היוצא דופן מבחינת דרך התצורה.

אֱלִימוֹת, מְנַהִיגוֹת, אֵיכוֹת, זִכוֹת

(2) לפניך ארבעה שמות. הקף את השם היוצא דופן מבחינת המשקל.

תְּעוּפָה, תְּקוּמָה, תְּפֹסָה, תְּאֻצָּה

ג. לפניך משפט, ובו מילה מודגשת.

תנועות הנוער הן מסגרת לשיח ערכי (עֶרְכִּי).

(1) המילה ערכי מסתיימת בצורן סופי.

מהו סוג הצורן הסופי? הקף את התשובה הנכונה.

צורן גזירה / צורן נטייה

(2) ציין את משמעות הצורן. \_\_\_\_\_

/בהמשך דפי טיוטה/

**בהצלחה!**

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל  
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

[illegible]

לא לכתוב באזור זה



[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة







מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.

בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البحרות أيضًا.

بالتجّاح، مجلس الطّلاب والشّبيبة القطريّ"